

Załącznik nr 2 do Uchwały Rady Uczelni

Zdanie odrębne do opinii na temat projektu Statutu Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

Projekt Statutu Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi przekazany Radzie Uczelni do zaopiniowania jest dokumentem wymagającym korekty prawnej, merytorycznej i językowej. Różnego typu niedociągnięcia i uchybienia projektu Statutu zostały przedstawione w napisanych przez członków Rady uwagach oraz omówione w trakcie dyskusji na zebraniu Rady Uczelni. Jeżeli wady prawne (np. §14, §16, §18 i §24 Statutu) zostaną potwierdzone to poprawki muszą być naniesione w Statucie. Niektóre, występujące w dokumencie pojęcia i sformułowania (np. wykazane w punkcie 3b i we fragmencie końcowym opinii Rady Uczelni) wymagają sprecyzowania bądź wykreślenia. Uzupełnione powinny być także braki w regulacji statutowej, np. w regulacji opisanej w punkcie 3i opinii Rady Uczelni. Istniejące błędy językowe (np. §17 pkt.1 Statutu), trzeba poprawić. Z preambuły należy wykreślić zdanie, które powtarza się na początku Statutu.

Po przeczytaniu przesłanej 6 sierpnia opinii uzasadniającej negatywną ocenę projektu Statutu stwierdziłem konieczność przedstawienia zdania odrębnego do części opinii. Podzielam natomiast uwagi Rady Uczelni zawarte w niekomentowanych w niniejszym tekście punktach opinii (punkty 1, 3c, 3i, 4, 5, 6, 7, 8, 9).

ad 2. Punkt ten dotyczy nowego organu jakim jest Rada ds. stopni. Zawarte tam uwagi i propozycje Rady Uczelni są w sprzeczności z intencją powołania Rady i nie są możliwe do akceptacji. Właśnie to Rada ds. stopni została utworzona dla poprawienia organizacji i procedur nadawania stopni naukowych w Akademii. Wydaje się, że nowopowstający organ nie będzie prestiżem ustępował Senatowi. Większa liczba członków Senatu, w tym profesorów tytularnych, niekoniecznie musi gwarantować wysoki poziom przeprowadzanych przewodów. W natłoku innych ważnych spraw, skupienie się nad dużą liczbą, w różnych specjalizacjach przeprowadzanych przewodów byłoby w Senacie nieefektywne. Powstanie Rady ds. stopni naukowych było konsekwencją wieloletnich obserwacji sposobów przeprowadzania przewodów przez Rady Wydziału.

ad 3. Kolejne podpunkty (od a do i) to wskazania Rady Uczelni na nieprawidłowości w przyznawaniu Rektorowi różnego typu uprawnień, poniżej przedstawiam poglądy odmienne na ten temat.

a) Demokratyzacja sposobu przyznawania nagród prowadzi do ocen kompromisowych a tym samym do nagradzania nie zawsze najlepszych kandydatów. Poza tym, większe grono przyznające tytuł honorowy czy odznaczenie wcale nie jest warunkiem zwiększenia rangi nagrody. Myślę również, że Komisja wspomagająca decyzje Rektora nie musi być powołana przez Senat (§11 pkt. 2 i §11 pkt. 3 powinny pozostać bez zmian).

b) Po wykreśleniu lub sprecyzowaniu sformułowania "...naruszającej ważny interes Akademii", kompetencja Rektora do zawieszania uchwał Senatu "naruszających przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w tym ustawy, Statutu Akademii bądź innych przepisów wewnętrznych Akademii" jest właściwa (§16 pkt. 4 i §17 pkt. 1).

d) Powoływanie komisji senackich przez każdego członka lub wybranych członków Senatu mogłoby doprowadzić do nadmiernej liczby komisji i w konsekwencji paraliżu działania Senatu, zapis §18 Statutu jest więc właściwy.

e) "Jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 2 i 3 (instytuty i katedry) tworzy, przekształca i likwiduje Rektor" po zasięgnięciu opinii pracowników tych jednostek (na ich wnioski) lub uwzględniając zadania programowe Akademii oraz możliwości kadrowo-finansowe. Zapis w §76 pkt. 5 uwzględnia ustawową odpowiedzialność Rektora za strukturę i prawidłowe funkcjonowanie Akademii.

f) "Rektor tworzy, przekształca i likwiduje stanowiska pracy nauczycieli akademickich oraz nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy z tymi nauczycielami.....". Ten przepis nie ogranicza możliwości doboru do współpracy w jednostkach organizacyjnych wybranych pracowników. Każdy kierownik jednostki organizacyjnej w tym również i Dziekan, prowadząc politykę osobową, może zgłosić wniosek o zatrudnienie lub zwolnienie pracownika. Konsekwencją ustawową jest jednak to, że i tak ostateczna decyzja w tym zakresie przysługuje Rektorowi tak, jak to jest w §133 pkt. 2.

g) Rolą specjalistycznej Komisji Konkursowej jest ogłoszenie warunków konkursu oraz wybór najlepszego kandydata z grona osób zgłaszających się, natomiast ostateczna

decyzja o zatrudnieniu, ale także odpowiedzialność za tę decyzję, spada na Rektora. Wszystkie paragrafy §147 pkt. 1 i 2.4 oraz §148 pkt. 5 są właściwe.

h) W Statucie (§138) jest napisane, że..... na stanowisku profesora uczelni, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 poniżej, Akademia może zatrudnić osobę Nie należy tu utożsamiać Akademii tylko z organem jednoosobowym jakim jest Rektor. Akademia może i powinna być reprezentowana przez odpowiednie do tego powołane gremia (oczywiście formalny akt zatrudnienia podpisywany jest przez Rektora).

ad 10. Zbyt częsty audyt strategii uczelni za bardzo wyrywkowo lub w ogóle nie mógłby oceniać niektórych, długoterminowych przedsięwzięć realizowanych w Uczelni. Należy zachować §27 pkt.1 Statutu.

ad 11. Rektor powinien posiadać prawo odwoływania osób pełniących funkcje kierownicze przed upływem kadencji, ponieważ np. w drastycznych, konfliktowych przypadkach czekanie ze zwolnieniem na koniec kadencji mogłoby przysporzyć Uczelni kłopotów, narazić na straty, pogłębić kryzysową sytuację. Rektor w powoływaniu i odwoływaniu na stanowiska kierownicze korzysta z opinii Senatu, jednak ostateczna decyzja należy do Rektora. §46 pkt.1 Statutu jest właściwy.

ad 12. Znaczenie dla reformy Akademii struktury opartej na dwóch Wydziałach, Wydziale Sztuk Pięknych i Wydziale Sztuk Projektowych i przydzielenie im innych zadań i kompetencji niż Wydziałom w starej strukturze (w związku z tym również rola Dziekanów tych Wydziałów została zmieniona) było wielokrotnie tłumaczone na spotkaniach ogólnouczelnianych, wydziałowych a również na spotkaniu Pani Rektor z Radą Uczelni. Odniesienie się pozytywne do uwag na ten temat zawartych w opinii Rady Uczelni zmuszałoby do wycofania się z najistotniejszego elementu reformy uczelni a Statut należałoby w najważniejszych jego częściach napisać od nowa. Idea zmiany funkcji Wydziałów i powołanie Instytutów jest zasadniczą cechą reformy. Należałoby tu przypomnieć, że strukturę Uczelni według nowej ustawy określa Rektor.

Natomiast, warto zastanowić się nad uzupełnieniem Statutu, po ewentualnym uwzględnieniu następującej uwagi Rady Uczelni: "W świetle projektowanej regulacji statutowej nie ma także podstaw, aby przyjąć, że dziekani mają odpowiadać za parametryzację uczelni, nie mają bowiem do tego żadnych instrumentów (z projektu Statutu nawet nie wynika, że są przełożonymi pracowników wydziału).

ad 13. Kanclerz, ale także np. Kwestor Akademii zawsze mogą zgłosić na Senacie uwagi na temat limitów przyjęć na studia.

ad 16. Struktura Akademii (a szczególnie jej część związana z dydaktyką) uwzględnia specyfikę i nowe wymagania stawiane uczelniom artystycznym (podział na Wydział Sztuk Pięknych i Wydział Sztuk Projektowych oraz wprowadzenie w obrębie tych Wydziałów - Instytutów reprezentujących kierunki kształcenia), ale także zachowuje niektóre elementy tradycyjnej struktury (w Instytutach są katedry, zakłady, pracownie, warsztaty itp.). Konieczność istnienia w strukturze Uczelni oraz efektywność działania tych jednostek była sprawdzona w przeszłości.

ad 17. Takie były ustalenia Senatu, który przeciwnie niż Rada Uczelni, uznał za konieczne i korzystne wprowadzenie przepisu przejściowego (w §195 należy zmienić datę 31 czerwca na 30 czerwca).

Podsumowując swoje uwagi szczegółowe Rada Uczelni przedstawia uogólnienia, z którym nie mogę się zgodzić. Na przykład Rada zwraca uwagę, że "Statut projektuje trudną do sprawnego zarządzania strukturę Akademii". Uważam przeciwnie, to właśnie nowa struktura poprawi sprawność zarządzania Akademią oraz ułatwi przeprowadzenie parametryzacji. Myślę także, że wskazywane i wielokrotnie podkreślane w opinii zachwianie relacji między rektorem a pozostałymi organami uczelni nie było celem twórców Statutu. Zmiany, po konsultacjach prawnych kilku zapisów jeśli są one rzeczywiście sprzeczne z prawem, powinny doprowadzić do ustalenia właściwych relacji, zgodnych z ustawą. Również kontrowersyjne jest ostatnie zdanie opinii: "W przedstawionym projekcie zauważalny jest także brak efektywnych instrumentów uzyskiwania wysokiej jakości artystycznej i naukowej". Nie znam żadnego Statutu Uczelni Artystycznej, który zawierałby takie instrumenty, nie wiem również jakie to miałyby być instrumenty. Sądzę, że wysoka jakość artystyczna i naukowa Uczelni zależna jest przede wszystkim od pasji, wiedzy i umiejętności zatrudnionych w niej nauczycieli - artystów a nie od dokumentów normatywnych.

Lesław Miśkiewicz
Wronowice dnia 7 sierpnia 2019 roku